

Yeşaya, elli dördüncü bölüm

- I. Yahuda'yla ilgili peygamberlikler (1-12)
- II. Uluslarla ilgili peygamberlikler (13-27)
- III. Efraim ve Yahuda'yla ilgili uyarıcı önbildirimler (28-35)
- IV. Tarihsel parantez: Sanherib'in saldırıları ve Hizkiya'nın hastalığı (36-39)
- V. Tanrı'nın yüceliği ve görkemi (40-48)
- VI. Rabbin acı çeken Uşağı (49-57)**
  - A. Tanrı'yı bekleyenler utandırılmayacaktır (49).
  - B. Tanrı'nın adına güvenilsin (50).
  - C. İsrail'e yönelik vaatler yinelenir (51).
  - Ç. «Uyan, ey Sion!» (52).
  - D. Boğazlanan Kuzu tanıtılır (53).
  - E. İsrail, Yahve'nin gelini olarak yerine döndürülür (54)**
    - 1. Ruhsal ürünler vaat edilir (54:1-3).
    - 2. Tanrı'nın İsrail'le yaptığı antlaşma bozulmaz (54:4-10).
    - 3. İsrail doğrulukla pekişecektir (54:11-14a).
    - 4. Tanrı İsrail'i yıkımdan koruyacaktır (54:14b-17).

54:1 terennüm et: (Tsefanya 3:14-17)

kısır: Sürgün sırasında Yahudi halkı, kocası tarafından bırakılmış, doğuramayan ya da dul kalmış bir kadın gibiydi. Tanrı, İsrail'i günahının çokluğu nedeniyle bir ara bıraktı (54:7,8). Çocuklarının sayısı azalmıştı. Babil'den dönenlerin sayısı, Mısır'dan çıkanların sayısının on beşte biriydi. Ezra yaptığı sayımda Yerusaleml'e dönen 42.000 kişiyi kaydetti (Ezra 2:65). 500 yıl sonra Romalılar Yahudiler'i yıkıma uğratmadan az önce Fısıh kuzuları sayılarak o zamanki nüfusun 3.000.000'a yaklaşacak ölçüde arttığı anlaşılmıştır. Bu sayı, her kuzunun on kişi için kesildiği hesaplanarak ortaya çıkmıştır. Ne var ki, her kuzunun yirmi kişiyi temsil etmesi bile olanaklıdır (Josefus, De Bell. Jud. lib. 7, bölüm 17). Tanrı'nın onlara «çadırının yerini genişlet» demesi bu yüzdendi.

Yahudiler kutsama kapısının önünde duruyorlardı. Doğruluk temeli üzerinde Tanrı'yla ilişkileri yeniden kurulunca bu kapı açıldı (53:11b; 54:13,14). Bu nedenle İsrail Tanrı'yı övgülerle yüceltmeye çağrıldı (Yukarıdaki nota bakın). Bir bireyin, bir ulusun yaşam düzeni tanrısal düzene uymazsa, Tanrı dökmek istediği kutsamaları esirgemek zorunda kalır. Doğruluğu çiğneyen kişi ya da ulusu iyilikle ödüllendiremez.

sen ki doğurma ağrısını çekmedin: Yahudiler yalnız bedence kısır değillerdi. Tanrı'dan uzak yaşadıkları yıllarda ruhsal çocuklar da edinemediler. Sonsuz yaşama kavuşturan Kutsal Söz'ü bildirmediler. Kurtuluş çağrısını duyurmadılar. Tanrısal soyu çoğaltmayı önemsemediler.

Kutsal soy sahibi olmak isteyen kişi tohumu kutsal bir ortamda ekmelidir. Tohumdan gelişeni daha ufakken zararlı durumlardan esirgemek, zaman gittikçe kendini koruması için eğitmek, kutsallıkta olgunlaşması ve dinç olması için yol göstermek, birkaç dakikalık bir zevkin ürünü değildir. Ruhsal bir soyun oluşması için yıllar yılı emek vermek üzere boyunduruğu yüklenen kişiler aranır. İnsanların canlarını böylesine seven kişiler, ne yazık ki kederden ağlatacak kadar azdır. Ancak Pavlus bu durumla çarpıcı bir biçimde karşıtı oluşturur. «Sevgili çocuklarım!» dedi. «Mesih sizde benzerliğiyle belirlinceye dek, yeni baştan sizinle birlikte bir ana gibi doğum sancıları çek»iyorum (Galatyalılar 4:19). Bu cümlede ne denli çok emek, ter, ağlayış, Tanrı'ya yakarışlar bulunur! Yeni inanlıları «doğurmak» ve donatmak Mesih inanlısının tüm zamanını ve enerjisini tüketen bir girişimdir. İnanlılar bu görevi seve seve yükleninceye dek, hem kendi durumları hem de dünyanın durumu büyük bir perişanlık içinde kalır. Birçok halk arasında çocuksuzluk ağır bir yüz karasıdır (54:4). Benzer bir biçimde, Tanrı'nın çocuğu olup da başkalarını O'na iman etmeye çağırılmamak ne denli ağır bir utançtır (Romalılar 1:14-17). «Eğer Sevinç Getirici Haber'i yayıyorsam, bu benim için övünç nedeni değildir. Bunu yapmak zorundayım. Sevinç Getirici Haber'i yapmazsam yazıklar olsun bana!» (1. Korintliler 9:16).

bırakılmış kadın, kocalı kadın: (Galatyalılar 4:21-31)

oğullar: (49:20:21). İsrail'in oğulları kimler?

1. Koreş'in buyruğundan sonra Kenan bölgesine yeniden yerleşen Yahudiler (1. Tarihler 9:2-34; Ezra 2:1-65; 8:1-20; Nehemya 7:6-72; 11:3-36)
2. Yahudi olmayanlardan Tanrı'ya dönenler (54:3)

54:2 çadır: İsraililer çadırlarının yerini genişletmeliydi (33:20 ve Yeremya 10:20'yi karşılaştırın), çünkü Tanrı onları kutsayacaktı. Onlar bu kayrayı beklerken hazırlık yapmaları da istendi. Mesih inanlıları bu hazırlık gerekliliğinden kendileri için şu ilkeleri çıkarabilir:

1. **Gelişmek için yeraçmalılar:** «Çadırının yerini genişlet» ve «iplerini uzat». Uluslardan Tanrı'yı arayanlar Tanrı halkına katılmak isteyecektir. Onlar için Mesih inanlıları topluluklarında hazır

bir yer bulunmalıdır. Geldiklerinde sevgi ve kutsallığa uygun bir düzenle karşılaşmalılar. Mesih inanlıları toplulukları Tanrı'nın kayrasını isterken, O'nun yeni inanlıları onların arasına katacağına inanmaktalar mı? Dünyasal amaçlara ağırlık veren, imanda gelişmeye önem vermeyen topluluklar, Tanrı'nın kayrasını doğru bir biçimde beklemez.

2. **Gelişme başlamadan önce dayanaklar güçlendirilmelidir:** «Meskenlerinin eteklerini gersinler» ve «kazıklarını pekiştir». Silahlı bir kalabalık bir ordu anlamına gelmez. Adamlar savaş için eğitilmeli, dayanıklılıkları artırılmalı, belirli hedeflere ulaşmak üzere birlikte çalışmaya alıştırmalıdır. Benzer olarak bir sürü Mesih inanlısı, Tanrı'nın tasarladığı gibi bir beden oluşturmaz. İnanlılar ruhsal savaş için eğitilmeli, dayanıklılığı pekiştirilmeli, belirli hedeflere ulaşmak üzere birlikte çalışmaya alıştırmalıdır. İnanlılar topluluğu Kutsal Yazı'yı anlamalı, doğru yorumlamalı, başkalarıyla paylaşma yeteneğine sahip olmalıdır. Sağlam tem(b)el diye bir şey yoktur. Temelde «b» harfi kesinlikle bulunmaz. Kutsallık temeli sağlam olacaksa, her Mesih inanlısı güvenilir bir işçi olmalıdır. Tanrı Sözü'nü var gücüyle öğrenip benimsemiş olmalı ki, karşılaştığı durumlar ne olursa olsun hem kendini hem de imana yeni gelmiş olanları kutsal ilkelerle destekleyebilsin. Bu hazırlık bir an önce başlamalı ve her zaman sürdürülmelidir.
3. **İnanlı topluluklarının gelişmelerini bekletmek için hiçbir neden yoktur!**
  - a. Günahtan kurtulmamış kişiler çoktur!
  - b. Kurtulmamış olanları kazanmak için tüm gereksinimleri sağlandı.
    - 1). İsa Mesih kaniyle günahın yargısını ödedi (Romalılar 5:9,10; Efesliler 1:7; 2:13; İbraniler 9:11,12,26; 10:10; 13:11,12; 1. Petrus 1:18,19; 2:24; 1. Yuhanna 1:7b)
    - 2). Tanrı, kurtuluş yolunu bildirmek için Mesih inanlılarına yetki verdi (Matta 28:20; 2. Korintliler 5:18-20).
    - 3). Tanrısal gerçekler, herkesin bütün gereksinimlerini karşılamak için tek çaredir (Tesniye 8:3; Mezmur 119:105).
    - 4). Tanrı inanlıya, emeğinin boşa çıkmayacağını vaat eder (1. Korintliler 15:58).
4. **Yerlerini geliştirenler, ruhsal açıdan da geliştirilmelidir** (41:10-16; Efesliler 4:15; 1. Selanikliler 1:3; 1. Petrus 2:2; 2. Petrus 3:18).

Tümbu kutsamaları bekleyip sevinirken bu kutsamaların çadırda olduğu unutulmamalıdır (İbraniler 11:9). Çadırda yaşayanlar «mimar ve kurucusu Tanrı olan sağlam temelli kenti» gözler (İbraniler 11:10). Tanrı'nın gösterdiği kayra ne denli sevindirici olsa da, bu dünya ötekinin yalnızca tadını duyumsatabilir (1. Petrus 1:4).

esirgeme: Kimi zaman ne denli az çabayla yetinilir! Kral Yoaş'a «Rabbin kurtuluş oku, Suriye'ye karşı kurtuluş oku»nu simgeleyen okları atması buyuruldu. Üç taneciği attı. Peygamberin sesi gök gürültüsü gibi gürledi: «Beş yahut altı kere vurmalydın. O zaman Suriye'yi bitirinceye dek bitirmiş olurdu» (2. Krallar 13:15-19). Kral kendini yeterince çaba göstermeye zorlamadı. Böyle bir tutumla düşmanlarını yenemeyecekti (2. Krallar 13:19c). Mesih inanlısı da kötülüğün güçlerini yenmek için çabayı esirgemesin. «İmanın güzel yarışına koyul»sun (1. Timoteos 6:12). İman alanında çaba harcamaya üşenmek, yenilgiyi garanti eder.

54:3 sağa sola yayılacaksınız: Babil'deki sürgünden dönen Yahudiler'in ulaştıkları rahat ve bolluk açıklanır. Yahudiler'in «sağa sola yayılmaları» da Müjde'nin yayılmasını (Haberciler'in İşleri 19:20) ve Mesih inanlılarının kavuşacakları mirası (Efesliler 2:7) anımsatır.

senin zürriyetin: Ulusların soyu (54:1) değil, İsrail'in soyu belirtilir (Tekvin 28:14).

ıssız şehirler: (44:26)

54:4 korkma: (41:10,14)

gençliğinin utancı: İsrail neredeyse bütün tarihi boyunca Tanrı'ya bağlı kalmadı (Yeremya 3:24,25; 31:19), kocasını aldatan bir kadın gibiydi. Hoşea, bu ruhsal iflası evlilik yaşamıyla simgeledi (Hoşea 1:2; 2:1-7 v.s.).

dulluğunun rüsvaylığı: İsrail'in sürdürdüğü ruhsal zinadan kaynaklanan utanç iki yönlüydü:

1. İsrail Tanrı tarafından bırakılmıştı (Hoşea 2:2-5).
2. İsrail'in ruhsal soyu yoktu («Doğurma ağrısı çekmedin» cümlesiyle ilgili nota bakın, 54:1).

İsrail ne zaman dul kalmış diye sorulabilir. Şu yanıtlar olanaklıdır:

1. Yahve'nin huzuru İsrail'den çıktığı zaman (Hezekiel 10:4,18,19; 11:23)
2. Yerusaleml'deki tapınak yıkıldığı zaman (2. Tarihler 36:18-19; Matta 24:1-2; Markos 13:1-2; Luka 21:5,6)
3. Yerusaleml'in yıkıldığı zaman (2. Tarihler 36:19; Luka 19:41-44)
4. İsraililer'in sürgünde olduğu zaman (2. Tarihler 36:20-21)

54:5 kocan seni Yaratan'dır: Evlilik simgesi, Tanrı'nın Kendi halkıyla bozulmaz, sonsuz bir ilişki içinde bulunduğunu betimler. Günümüzde boşanma dünyanın her yerinde -- ne yazık ki, Mesih inanlıları arasında bile -- öylesine çoğaldı ki, evliliğin sürekli oluşu pek kolay anlaşılmaz. Bu nedenle Tanrı'nın, evlilik simgesiyle öğretmek istediği ilkenin kavranması zordur.

1. Eski Antlaşma'da Tanrı, İsrail'in kocası olarak betimlenir. Bu nedenle İsrail'in O'na bağlı kalmaması zina olarak adlandırılır (57:3-5; Yeremya 3:9; 5:7; 13:27; 23:10-14; Hezekiel 16:32-36; 23:37; Hoşea 2:19; 3:1; 4:12-14).
2. Yeni Antlaşma'da Mesih inanlıları, İsa Mesih'in gelini olarak betimlenir (2. Korintliler 11:2; Efesliler 5:23-32; Vahiy 21:2,9; 22:17).
3. Tanrı'nın İsrail'e ve Mesih'in kiliseye koca olarak belirtilmesi, şu nitelikleri vurgular:
  - a. Sevgisini (Efesliler 5:25)
Tanrı'nın kutsal koşulları, sevgisi nedeniyle sertlikten uzaktır.
  - b. Bakımı ve koruyuculuğunu (Efesliler 5:29)
Bir bayan, kocasının onun gereksinimlerini karşıladığı için güven içinde yaşayabilir. Tanrı, İsrail'in gereksinimlerini karşılamayı vaat etti. Sürgündeyken ya da Yerusaleml'e dönmek için tehlikeli yollardayken İsrail halkı «kocasının» onu koruyacağını bilerek güven içinde ilerleyebilirdi.
  - c. Günahı arındırmasını ve inanlıyı yüceltmesini (Efesliler 5:26-27)
  - ç. Sonsuz kayrasını (54:8,10)
4. Tanrı, gösterdiği sevgiye karşılık olarak inanlılardan şöyle bir karşılık bekler (Daha doğrusu, Tanrı'nın gösterdiği sevgi karşısında inanlıların doğal olarak gösterecekleri karşılık şu olmalıdır):
  - a. Sevgi (1. Yuhanna 4:16-21)
  - b. Saygı (Efesliler 5:33)
  - c. Söz dinlerlik (Efesliler 5:24)
  - ç. Sonsuz bağlılık (Neşideler Neşidesi 7:10)

Tanrı («bütün dünyanın Allahı») olarak çevrilen «Elohim» sözcüğüne uymak için hem «kocan» hem de «yaratan» sözcükleri İbranice'de çoğul olarak yazılır.

seni fidye ile Kurtaran: Yahudiler'in Tanrı'yla böylesine yakın ilişkisi varken (Yukarıda «kocan»la ilgili nota bakın) bile, yine de Tanrı'nın onları kurtulmalıkla kurtarmasına gereksinimleri vardı (43:1). Benzer bir biçimde Meryem, İsa Mesih'i doğurdu ama O'nu kendi Kurtarıcısı olarak da tanımalıydı (Luka 1:47).

Kurtaran: «Kurtaran» İbranice'de «goêl»dir (41:14'le ilgili nota bakın; 43:14; 44:6,24; 47:4; 48:17; 49:7,26; 54:5,8; 59:20; 60:16; 63:16). (Daha yakın bir akrabası gereken koşulları yapamayınca) Boaz Rut'a, onun en yakın akrabası olarak, «goêl» oldu. O Yasa'ya göre Rut'un haklarını koruma sorumluluğunu taşıyordu. Ne var ki Boaz, tüm yasal görevin ağırlığını Rut için duyduğu sevgi yüzünden unuttu. En yakın akrabasının («goêl»in), ailesinin gereksinimlerini karşılamak için özveriyle davranması gerekirdi. Tanrı'nın Kendi halkı için gösterdiği özveri bunu aşar. Tanrı'nın özverisinden örnek alarak Mesih inanlıları da birbirlerini korumaya ve geliştirmeye öncelik tanımalı (Romalılar 13:9; 15:2; 1. Korintliler 9:20-23; 10:24,33; 14:12,19).

İsrail'in Kuddûsu: (Tanrı'nın bu unvanıyla ilgili nota bakın, 1:4).

O'nun ismi orduların Rabbi'dir: (Yeremya 31:35)

bütün dünyanın Allahu denecektir: Tanrı, zaten tüm dünyanın Tanrısı'dır (Mezmun 24:1; 47:2,7; 83:18; 102:13,15,16; Zekarya 14:9). Yalnız her halk ve birey bu gerçeği onaylamadı. Ne var ki, gelecek çağda herkes O'nun tüm evren üzerinde egemen Tanrı olduğunu açıkça itiraf edecek ve O'nun kutsal düzenine boyun eğecektir.

54:6 gençlik karısı atılınca: (Hezekiel 16:8,22,60)

54:7 seni bir lâhzalık bıraktım: Tanrı yıllar yılı Kendininkileri sıkıdüzene soktu. Tanrı'nın yöntemlerini anlamayanlar, O'nun İsrail'i terk ettiğini düşündüler (Mezmun 71:10,11). Yalnız Tanrı halkının düşmanları değil, İsraililer'in kendileri de Tanrı'nın onlarla ilişkisine bir son verdiğine inandılar (49:14). Ne var ki, Tanrı İsrail'e kötülere karşı durduğu gibi davranmadı (Mezmun 34:16), onları «bir an için bıraktım» dedi (57:15-18; 60:10). Tanrı'nın İsraililer'i koruduğu yüzyıllara göre sürgünde kaldıkları yetmiş yıl bir an gibiydi; sonsuzluk göz önüne alınırsa hiçbir şey değildi.

seni büyük merhametlerle toplayacağım: Tanrı nasıl yavaş öfkelenirse (Nehemya 9:17; Mezmun 103:8-18; Yoel 2:13; Yunus 4:2; Nahum 1:2,3), kayra göstermekte de öyle çabuk davranır (1. Krallar 21:27-29; Mezmun 145:6-9). Tanrı'nın İsrail'i toplaması, İsrail'in bunu hak etmesinden değil, O'nun Kendi sınırsız acımasından ve sonsuz kayrasından (54:8) kaynaklandı (60:10b).

54:8 taşkın öfke: Tanrı Yahudiler'den hoşnut değildi (57:17). Ne var ki, gördükleri sıkıdüzen hak ettikleri yargıyla karşılaştırılırsa, Tanrı'nın öfkesinin çok azını gördüler (Mezmun 30:5; Korintliler 4:17). Üstelik bu halkın iğrençliğinin yargısını Tanrı Kendisi yükledi. Onların kurtuluşu başka yolla sağlanamazdı.

yüzümü senden bir lâhza gizledim: (49:14-16; 54:7'le ilgili nota bakın; 8:17; Mezmun 30:5).

fidye ile kurtaran Rab: (52:9, «Yerusalem harabeleri ... terennüme koyulun» cümlesiyle ilgili nota bakın).

54:9 Tanrı, İsrail'i yok etmeyeceğine ilişkin vaadin güvenilirliğini vurgulamak için şu iki kanıtı sundu:

1. Tanrı'nın Nuh'la yaptığı antlaşma çağlarca güvenilirliğini kanıtlamış durumdadır (54:9).
2. Tanrı'nın İsrail'le yaptığı antlaşma doğada bulunan her şeyden daha sağlamdır (54:10). (Bu sav, Yeremya 31:35-37'de de görülür [Matta 24:35]).

bu benim için Nuh suları gibi: Nuh'un yaşadığı dönemdeki insanlar o denli günaha batmıştı ki, onların çoğunu Tanrı'ya döndürmek için doğal sıklık düzenler yetmezdi. Tanrı'ya şükürler olsun! O, dünyanın nüfusunu yok ederken O'nu seven bireyleri unutmaz. Acıması, saptadığı yargıya sınırlı koyar. Tufan yargısından sonra yenilenme zamanı geldi. Nuh sularından şu dersler öğrenilir:

1. İnsanların günah işlemesi, Tanrı'nın öfkesini zorunlu kılabilir.
  - a. Günah Tanrı'nın buyurduğu kutsal düzeni bozar.
  - b. Günah Tanrı'nın kutsallığının açıkça gözükmesine engel olur.
  - c. Günah hiçbir zaman soğuk, yasal bir eksiklik değildir. İnsanları seven, onlarla sevgi dolu bir ilişkide bulunmayı arzulayan Tanrı'yı incitmektir, söz dinlemezliktir.
2. Tanrı'nın günaha karşı bir araç olarak kullandığı sıklık düzen, günümüzde de tufan, savaş ya da sürgün gibi çetin olabilir (Mezmun 89:30-34; 32:4-6a).
Yetkisine karşı ayaklanan oğluna ev kapısını kilitlemek zorunda kalan bir baba gibi Tanrı, yetkisini tanımayanlara karşı günümüzde de sert davranır (Levililer 26:14-22; İbraniler 12:5-9).
3. Tanrı insanlara acıyarak yargıyı hafifletmek ya da durdurmak için uygun anı gözler.
  - a. Tanrı, insanlara acıyarak onları sıklık düzene sokarak onların daha ağır bir yargıdan kurtulmalarını ve kutsal yola dönmelerini sağlar (İbraniler 12:10-13).
  - b. Acıması, yargının oluşturduğu yıpranmayı ruhsal güce çevirir (Yoel 2:25).
4. Tanrı günaha dönen kişi ya da halkın gördükleri yargıyla acı duyduklarını bilerek davranır ve o kişiyi ya da halkı tam bir içsel rahata kavuşturur (Luka 15:19,22-24).
5. Tanrı, günahı bırakıp O'na dönen kuşağı ve onun soyunu, Tanrı'yla ilişkilerini sürdürmeleri koşuluyla kutsar (54:13'le ilgili nota bakın).
  - a. Gelecek kuşakların Tanrı'ya bağlı kalıp kalmayacağı şu etkenlere bağlıdır:
    - 1). Anne babadan gördükleri eğitime ve tanrısayarlığa (Süleyman'ın Meselleri 22:6)
    - 2). Mesih inanlıları topluluklarında bilgiyle donatılmalarına (Haberciler'in İşleri 2:42; 6:3-4)
    - 3). Gözleri önünde yaşanan ciddi, kutsal yaşam örneklerine (Matta 18:6; 19:14; Filipililer 3:17; 1. Timoteos 4:12; Titus 2:7,8)
  - b. Her Mesih inanlısının çocuklara karşı sorumluluğu çok büyüktür (Matta 19:14; Markos 9:42; Luka 17:2; 2. Timoteos 1:5).

Tanrı, İsrail'i «Babil Sürgünü» adındaki tufana batmış gibi gördü. Nuh'un günlerindeki tufan için amacı, dünyayı günaha arındırmaktı. O'nun sürgündeki amacı da, İsrail'i günaha arındırmaktı.

basılmayacak: Tanrı, insanların bütünüyle günaha satılmasından doğan aşırı bıkkınlığını tam bir yıl gösterdi. Sekiz kişiden başka, dünyada hiç kimseyi sağ bırakmadı. Ne var ki ademoğullarıyla, yeryüzünü kaplayan bir tufanın bir daha olmayacağına ilişkin bir antlaşma yaptı (Tekvin 8:21,22; 9:11). Aynı ciddiyetle Yahudiler'le bir esenlik antlaşması yaptı (Mezmun 89:30-34). Tanrı Nuh'la kestiği antlaşmayı eksiksizce tuttuğu gibi, İsrail'e verdiği vaadi de tutar.

54:10 dağlar, tepeler: Soyut bir yoruma göre dağlar, tepeler, İsrail'in az çok güçlü olan düşmanlarını simgeler (41:15; 42:15). İsrail'in düşmanları sarsılacaktı ama Tanrı'nın İsrail'le yaptığı antlaşma sarsılmaz. Somut olarak doğada bulunan dağlar, tepeler dünyanın sonunda büyük bir yangınla

kavrulup eriycekler (2. Petrus 3:10,12). Yine de Tanrı'nın esenlik antlaşması zarar görmeyecektir (51:6; Romalılar 11:29).

inayetim senin üzerinden kalkmaz:

1. Tanrı'nın kayrası tumturaklı sözde kalmaz.
  - a. Kayrası Kendisine pahalıya mal oldu (2. Korintliler 8:9; Filipililer 2:6-8).
  - b. İsa Mesih'in eksiksiz doğası bile en yoğun acılar nedeniyle çektiği üzüntüden esirgenmedi (53:4, «İsa Mesih'in çektiği acılar»la ve 53:10, «O'nu ezmek Rabbe hoş göründü» ile ilgili notu inceleyin).
  - c. İsa Mesih özverisini sınırlamadı (Luka 22:42-44).
  - ç. İsa Mesih'in sunduğu kurtulmalık sonsuza dek geçerlidir (İbraniler 10:10).
2. Tanrı'nın kayrası O'nun değişmezliğine dayanır. Bu nedenle her vaadi Kendi gücüyle gerçekleştirir. Tanrı her insanın gereksinimlerini tanır.
3. Kayranın hangi yönünün gösterilmesi gerektiğini yalnız O bilir. Bir kişiye çok sert davranması gerekirse, kayrası sevecenlikten yoksun değildir.
  - a. Hacer çöle sürüldüğünde Tanrı ona bir kuyu gösterdi (Tekvin 21:19).
  - b. Tanrı, Kızıl Deniz'e ve Erden Irmağı'na gelen İsrail halkını kuru toprak üzerinden karşı yakaya geçirdi (Çıkış 14:21-22; Yeşu 3:13-17).
  - c. Gideon, korkusunu gideren Tanrı vaadini duydu: «Rab seninle birliktedir!» (Hakimler 6:12).
  - ç. Pavlus'un Roma'ya gitmek için bindirildiği gemi bir fırtınayla paramparça edilirken Tanrı uşağına görünüp «Korkma, Pavlus» diyerek onu yüreklendirdi (Haberciler'in İşleri 27:24).
4. Ölüm sırasında da Tanrı'nın kayrası inanlı üzerinde olur (Mezmun 23:4; Yuhanna 14:1-3).
5. Bu gerçekleri göz önünde bulundurarak her inanlı kendini kötümserlikten arındırsın. Tanrı kayrası her gün için, her durum için yeter. Karamsar olup bulutların içinden parlayan güneşi kaçırmayın!

esenlik antlaşmam (selamet ahdim): Tanrı'nın esenlik antlaşması, yaratıklarıyla yaptığı her antlaşmadır (Sayılar 25:12; Hezekiel 34:25; 37:26; Malaki 2:5).

sarsılmaz: Dağlar yerinden kalkar, tepeler oynar ama Tanrı'nın Yahudiler'le yaptığı esenlik antlaşması sarsılmaz. Tanrı kimi ulusların adlarını silmeyi uygun gördü (Tesniye 20:16-18; 1. Samuel 15:18; Mezmun 9:6) ama İsrail'le yaptığı antlaşmanın sonu yoktur (2. Samuel 23:5). Doğada bulunan dağlar, tepeler dünyanın sonunda büyük bir yangınla eriycekler (Petrus 3:10,12). Yine de Tanrı'nın esenlik antlaşması zarar görmez (51:6; Romalılar 11:29).

54:11 Şimdiye dek Tanrı sözü İsrail'e yönelikti. Bundan sonra Yerusalem'e yöneltilir.

kasırgaya tutulmuş ve teselli bulmamış düşkün: Yahudiler, İsa Mesih'in kasırgaya tutulmuş ve avuntu bulmamış öğrencilerine benzediler. Öğrenciler, fırtınada batacaklarından korktukları anda teknenin kılıcında uyuyan İsa'yı kaldırıp ««Öğretmen!» dediler. «Mahvolmamıza aldırış etmiyor musun sen?»». Mesih İsa kasırgayı dindirdi. Sonra onlara dönerek ««Neden korkuyorsunuz?» dedi. «Şu ana dek imanınız yok mu?»» diyerek on ikileri payladı (Markos 4:35-40). Pavlus'un deneyimi bambaşkaydı. «Tüm acılarımız içinde büyük sevinç duymaktayım.... bedenimiz rahatlık nedir bilmedi. Tam tersine, her yönden acı çekiyorduk: Dış çatışmalar, yürekte korkular.» Ama tüm bu zorluklara karşın, Pavlus Tanrı avuntusunu yaşıyordu (2. Korintliler 7:4,5).

harç: İbranice'de kullanılan söz «pûk», antimon anlamındadır. Bu mavimsi beyaz renkli madde alt ve üst göz kapaklarını boyamak için kullanılırdı (2. Krallar 9:30).

taşlarını yerine koyacağım: Ne denli titizlik ve hünerle «ıssız kentler» (54:3) oturulacak hale getirilir! Değerli taşlarla süslenmiş bu kent, yeni Yerusalemleri andırır (Vahiy 21:16-21). Aslında İsrail'de bulunan Yerusalemler, şimdiye dek hiç bu biçimde süslenmemişti. Zamanı daha gelecektir.

Bu benzetmeden öğrenebiliriz ki:

1. Tanrı inanlılarda başladığı yenilemeyi olağanüstü bir beceriyle bitirmeyi amaçlamaktadır (Mezmun 138:8; Filipililer 1:6; 1. Yuhanna 3:2).
2. Değerli taşlarla bezenmiş kent ıssız kentten şanlıydı. Benzer bir biçimde, Mesih inanlıları topluluğu, İsrail'den daha görkemlidir. Çünkü Kutsal Ruh her Mesih inanlısında yaşar ve onda kutsallığa uygun nitelikleri üretir (1. Korintliler 3:12).
3. Dünyanın çocuklarının topladığı servetler, ruhsal zenginliklerle karşılaştırılınca değerini yitirir (Mezmun 37:16; Süleyman'ın Meselleri 8:18-21). Dünyasal mücevherler inanlıların ayak basacakları yolu döşemek için yararlıdır.

gök yakutlarla temellerini atacağım: Cennetsel kentin ilk temeli yeşim, ikincisi gök yakuttur (Vahiy 21:19). Musa'yla birlikte çıkan İsrail ihtiyarları, Tanrı'nın ayaklarının gök yakuttan (safirden) yapılmış bir temel üzerinde durduğunu gördüler (Çıkış 24:10). Hezekiel de, Tanrı tahtının gök yakuttan yapıldığını gördü (Hezekiel 1:26; 10:1).

54:12 değerli taşlarla bütün çevreni yapacağım: Bu değerli taşlar, İsrail'in Tanrı'yla doğru bir ilişki içinde bulunmasından gelen içsel ve ruhsal yüceliğinin dışsal belirtisiydi. Değerli taşlar cennetin temelini de oluşturur (Vahiy 21:17-18).

mazgal: Taşların mazgalı süslemesi, Mesih inanlısının kendini ruhsal savaşta savunacak durumda oluşunu özer. Tanrı, günahın inanlıları yenmesini asla istemez. Günahı yenebilmesi için inanlıyı gereken her silahla donattı (Efesliler 6:11-17). Tanrı inanlının, kendini her günahahtan koruyacak güçte olacağı biçimde silahları kullanma açısından eğitilmesini ister.

54:13 Rab tarafından öğretilmiş: Evrenin temeli, Tanrı'nın kutsallığına uygun gördüğü düzendir. Bu düzen Yasa'da, Kutsal Yazı'da açıklanır. Yasa bazen sert yüzünü gösterir. Buna karşın Yasa, Tanrı sevgisinin bir belirtisidir; çünkü insanların kutsal düzene uymalarını ve böylece Tanrı'yla sonsuz ilişki içindeyken kutsanmalarını amaçlar (44:3; Yeremya 31:33,34; Hezekiel 11:19; Yoel 2:28; Mika 4:2; Haberciler'in İşleri 2:17,18; 1. Korintliler 2:10; İbraniler 8:10,11; 10:16; 1. Yuhanna 2:20).

Bütün dünyanın Tanrı tarafından öğretilmiş olması dünyadaki bütün taşlardan kat kat değerli bir zenginlik sayılır. İsa Mesih bu ayeti Kendisi için kullandı: «Baba'yı işiten ve O'ndan öğrenen herkes bana gelir» dedi (Yuhanna 6:45). Mesih inanlıları Tanrı tarafından eğitilmişlerdir (1. Selanikliler 4:9; 1. Yuhanna 2:20,27). İsa Mesih «birçoklarını kendi bilgisiyle doğru kılacaktır» (53:11b; 11:4,5; Vahiy 19:11).

oğullarının selameti çok olacak: «Yasan'ı sevenlere büyük esenlik var» vaadi mantıklıdır (Mezmun 119:165; Filipililer 4:7). Ne rahat bir yaşam, ne bir felsefe, ne stoacılık, ne dine düşkünlük, ne de dünyasal başarı bir kişiye esenlik verebilir. Yalnız Tanrı, Kendisiyle doğru ilişki içinde olanlara esenlik verebilir (Yeremya 29:11; Yuhanna 14:27; Filipililer 4:7; 2. Selanikliler 3:16).

İsrail oğullarının esenliğinin bol olması, onların Tanrı tarafından öğretilmiş olmalarına bağlıdır. Tanrı'nın düşüncelerini benimseyenin ruhunda tanrısal bir uyum sağlanır; aynı zamanda bu uyum aynı düşüncede olanlarla paydaşlıkla sürdürülür (1. Selanikliler 4:9). «Oğullarımız» Tanrı tarafından öğretilirse, bundan tüm vatandaşlar yararlanırlar. Yazıldığı gibi «Doğruların bereketiyle kent yükselir» (Süleyman'ın Meselleri 11:11) ve «Doğruluk bir ulusu yükseltir» (Süleyman'ın Meselleri 14:34).

Dünyanın sonunda İsa Mesih'in egemenliği süresinde esenlik doruk noktasına ulaşacaktır (2:4; 9:6; Mezmur 72:2,7).

54:14 salah ile pekişeceksin: Değerli taşlar (54:11) inanlıların kutsal ürünlerini simgeler (1. Korintliler 3:10-12). İyi işler doğrulukla pekişir (Süleyman'ın Meselleri 12:3; 16:2), esenliği sağlar (32:17; 48:18,22; Romalılar 14:17; Yakup 3:18). İnanlıların yapısında kullanılan «harç» doğruluktur. Değerli taşlar düşük kaliteli harçla yapıştırılırsa, yerlerinden sökülür, kalıcı olmazlar. Mesih inanlısının iyi işleri doğrulukla çevrelenmezse Tanrı'ya yücelik getirmez.

pekişeceksin: Tanrı'nın özniteliği olan kutsallık, inanlının güvencesidir: «Onların doğruluğu Ben'dendir, Rab diyor» (54:17'yle ilgili nota bakın).

sıkıntıdan uzak olacaksın, çünkü korkmayacaksın: Düşman saldırıları tasarlar (54:15,16; Mezmur 2:2-6; 59:3). Ne var ki, Tanrı bağlılıları tehlikeyi bilmelerine karşın Tanrı'ya güvendikleri için yılmazlar.

54:15 onlar toplanırlar fakat Ben'den değil: Tanrı, İsrail'e karşı Sanherib'i göndermişti (10:5,6). Gelecekte İsrail'in başka düşmanları da ona saldıracaktır. Ne var ki,
 1. Sanherib'i Tanrı yollamıştı; yollamadığı bir düşman İsrail'e karşı başarılı olamaz.
 2. Tanrı o düşmanların yenilgisini sağlayacaktır (54:17).

54:16 silah çıkaran demirci: Şeytan ocağında ateşli okları hazırlasa da, inanlılar «iman kalkanını [ele] al»arak onları söndürebilirler (Efesliler 6:16).

helak edici: «Helak edici» Asur'un bir unvanıdır.

ben yarattım: Karşılaşılan sıkıntıların ikincil nedenleriyle yetinilmemelidir. Olayların, Tanrı'nın denetimi altında olmadığı düşünülmemelidir. Felaketler, düşmanlık, hastalık, deneme ya da terslik olarak neyle karşılaşıyorsa, «kötü» diye yorumlanan her olguda Mesih inanlısı var gücüyle Tanrı'nın amaçlarını anlamaya ve onlara uymaya çalışmalıdır. Kötülük, kişilerin o an için kavrayamadıkları iyiliktir (Romalılar 8:28; 1. Petrus 3:13).

İnsan, kendi istemi olan bir yaratık olarak, kendi başına kötülük getirebilir. Başkaları da kendi istemlerini uygulayarak ona kötülük yapabilir. Yine de, yalnız Tanrı bu tür kötülüğün bir kişiye dokunmasına izin verebilir. Uygun görürse de onu engelleyebilir.

54:17 sana karşı kalkan her dil: İnanlıların düşmanları, etkin saldırılarla elde edemedikleri yıkımı halk arasında laf yaymakla (36:4-20; 37:10-13) ya da inanlıları mahkeme önünde suçlamakla oluşturmaya çalışırlar. Örneğin, Yahudiler'in düşmanları onlara karşı Fars krallarını öfkelenmeye çaba harcadılar (Ezra 4:7-16; Ester 3:8,9). Aynı biçimde İsa Mesih'in müjdecileri de suçlanmıştı (Haberciler'in İşleri 4:5-21; 5:17-18,27-33,40-41; 6:8-14; 7:54-60). Benzer durumlarda bulunanlar için «Tanrı'nın istemi şudur: İyilik yaparak akılsız kişilerin bilgisizliğini

susturasınız» (1. Petrus 2:15; Mezmur 37:5-20). «Tanrı'nın seçtiklerini kim suçlayabilir?!» (Çıkış 11:7; Yeşu 10:21; Romalılar 8:1,33).

Rab kullarının mirası budur: Mesih'e sunulan güvenilir hizmetin mirası yengidir.

1. Şeytan inanlıyı imandan saptırmak için **olumlu olaylar** bile kullanır; örneğin, başarıyı (Süleyman'ın Meselleri 1:32). Birçok kişi meslekte ilerlediğinde, tanıdıkları tarafından alkışlandığında, yetki sahibi olduğunda alçakgönüllüğünü, özyapısının erdemlerini, Tanrı'yı hoşnut eden yaşam düzenini yitirme tehlikesine düşer. Kutsal ilkeleri benimseyen Mesih bağılısı, yaşamına özen göstererek bu tuzaktan korunur. Tanrı ona yengi sağlar.
2. **Ters olaylar** kimi inanlıların Tanrı'ya karşı güvenlerini, iyilikbilirliğini, söz dinlemelerini azaltır. Onları kötümserliğe, ümitsizliğe, imansızlığa ve her tür çirkinliğe iter. Tanrı ters olaylar karşısında da yengi verir (1. Korintliler 10:13).
3. Kimi yaşam koşulları -- örneğin, inanlıların bulunmadığı bir bölgede yaşamak zorunluğu, hastalık, başkalarının taşımak istemedikleri ruhsal görevleri yüklenmek, v.b. -- **yalnızlığı** gerektirir. Paydaşıktan yoksun bir Mesih inanlısı, başkalarının onu imanda yüreklendirmeleriyle rahatlayamaz. Ne var ki, o inanlı Kutsal Söz'den beslenmeyi öğrenirse, Tanrı normal koşullar altında çöl olacak bir yeri yeşertir (58:11).
4. Meslek alanında, oturulan mahallede, gidilen okulda ya da ailede **özyapıları düzeysiz kişilerle** bulunmaktan her zaman kaçınılamaz. Tanrı, kötü etkilere kapılmamak için yengi verir (Yuhanna 17:14b-20).
5. **Tanrı'yla alay edenler** ya dişlerini göstererek kutsal şeylere saldırır ya da sinsilikle iman temelini kazmaya koyulurlar. Böylesine yıkıcı bir ortamda inanlılar hem imanı savunmaya hem de kendilerini korumaya çalışılır. Tanrı onlara yardım eder (1. Timoteos 6:12; 2. Timoteos 4:7).

onların doğruluğu Ben'dendir: İnsanlar doğal doğruluğu açısından yalnızca eksik olmakla kalmazlar; hiçbir kişinin kendi doğruluğu yoktur (64:6). Doğruluk Tanrı'nın, Oğlu'na inananlara armağanıdır (Romalılar 5:15-19; 1. Korintliler 4:7; 15:10). Doğruluğun şu aşamaları vardır:

1. Günahtan kurtulmuş kişinin Mesih'teki doğruluk aşaması, **onu Tanrı önünde haklı çıkarır** (Romalılar 3:21-26; 8:1,33).
Tanrı Kendi doğruluğunu, İsa Mesih'i kişisel Kurtarıcı olarak kabul edenlere verir (1. Korintliler 1:30).
2. Mesih inanlısının günlük yaşamında artan başarıyla uygulanan doğruluk, **onu günlük yaşamında günahtan arındırır**.
Tanrı, gelecekte miras alacak kişilerde doğruluğu şimdiden üretmektedir (45:24,25; 60:21; Mezmur 37:29; Galatyalılar 5:22,23; Efesliler 5:9).
3. Bu yaşamdayken bir Mesih inanlısı, Tanrı önünde doğru sayıldığı gibi doğru yaşayamaz. Günah doğası bunu sürekli engeller (Romalılar 7:25). **Cennete vardığında** günah doğasından özgür olduğu için **doğruluk onun yaşamında eksiksizce uygulanır**.